

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Teorija glasbe in gregorijanski koral
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Enoviti magistrski študijski program Teologija		5.	10.

Vrsta predmeta / Course type Izbirni predmet

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Slavko Krajnc

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenski
Vaje / Tutorial: slovenski

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vpis v peti letnik	
--------------------	--

Vsebina: _____ **Content (Syllabus outline):** _____

Snov je razdeljena na dva dela:

- V prvem delu se študentje najprej seznanijo z namenom glasbe v človeški družbi, njeno delitvijo (glede na vsebino: resna in zabavna glasba, religiozna in svetna glasba; glede na vir: ljudska in umetna glasba; glede na izvajanje: vokalna, instrumentalna, vokalno-instrumentalna glasba), predvsem pa s pomenom cerkvene glasbe v bogoslužju. Nato obravnavajo osnove glasbene teorije (ritem, melodika, harmonija, enoglasje-večglasje; lestvice, intervali...).
- V drugem delu se študentje podrobneje seznanijo z gregorijanskim koralom, ki v povezavi s svetim besedilom v liturgičnem obhajanju ustvarja ozračje, ki ga bogoslužni trenutek zahteva. Najprej ga obravnavajo skozi njegovo razvojno dobo (vpliv hebrejske, grške in rimske glasbene kulture), preko zlate dobe v času papeža Gregorja Velikega vse do njegovega zatona in dobe obnove korala v 19. in 20. stoletju. Sledi razvoj notacije gregorijanskega korala (neume, tetragram, kvadratna notacija...).
- Z izvajanjem gregorijanskega korala se seznanijo preko psalmodije; tako najprej obravnavajo melodično strukturo psalmov (inchoatio, tonus recitativus, fleksa, mediatio, finalis) in nato praktično izvajajo osnovne tonovske načine za petje psalmov.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Joseph Ratzinger – Benedikt XVI., Spisi o cerkveni glasbi. Ljubljana 2009, str. 112.
2. Mihelčič, Pavel. *Osnove glasbene teorije*. Ljubljana: DZS, 2006, str. 8-49.
3. Krajnc, Slavko. *Osnove gregorijanskega petja*. Ptuj: Samostan sv. Viktorina, 1996, str. 35-45.
4. Snoj, Jošt. *Gregorijanski koral*. Ljubljana: ZRC, 1999, str. 23-48.202-222.
5. Rampazzo, Fulvio. Canova Massimo. *Cantare la liturgia*. Padova: EMP, 2002, str. 73-134.
6. »Verska glasba.« *Communio* 10 št. 3(2000): 224-290.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je splošno poznavanje glasbenih elementov ter na podlagi teh sposobnost razumevanja duha glasbe in njene sporočilnosti ter podrobnejša seznanitev z gregorijanskim koralom, ki je središče vsega bogoslužnega petja.
Študentje:

Objectives and competences:

- se praktično uvedejo v branje glasbe;
- se naučijo, v kakšnem ozračju je bila porojena gregorijanska glasba, kaj izžareva in kam vodi;
- spoznajo, da je koral oblika molitve, določene za sveto ozračje liturgičnega časa.

Predvideni študijski rezultati:

- Študent(ka):
- pozna osnove glasbe tako s teoretičnega kot tudi praktičnega vidika;
 - pozna elemente notnega zapisa gregorijanskega korala od njegovih začetkov naprej;
 - se seznani s petjem gregorijanskega korala preko psalmodičnih tonovskih načinov in nekaterih antifon.
- Študent(ka):
- se glasbeno usposobi do te mere, da zna podati osnovno interpretacijo predložene glasbene literature (zna določiti tonaliteto, taktovski način, je sposoben/na zapeti melodijo...);
 - je sposoben/na ovrednotiti pomembnost liturgičnega besedila v pesmi, ki daje koralu svoj ritem;
 - je sposoben/na iz vloge, ki jo je gregorijanski koral v Cerkvi vedno imel, razbrati pomembnost besede kot tiste sestavine vse cerkvene glasbe, ki to glasbo umešča v bogoslužni trenutek.
 - zna ovrednotiti vpliv gregorijanskega korala na celotni razvoj glasbe, posebej še cerkvene;
 - se s pomočjo glasbe osvobaja človeških skrbi in se odpira bližnjemu v hvalnici Življenju.

Intended learning outcomes:

- Knowledge and understanding:
-

Metode poučevanja in učenja:

Predmet se izvaja v obliki predavanj in vaj.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Študent je povabljen k dejavnemu sodelovanju pri predavanjih in vajah, ki se upoštevajo pri končnem ustnem izpitu. Ocenjevalna lestvica je od 5 do 10.	20% je delež seminarских nalog in 80% zaključnega (pisnega) izpita	Type (examination, oral, coursework, project):
--	---	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Krajnc, Slavko. *Zakramentalna liturgika*. Ljubljana: Teološka fakulteta 2014, 248 str.
2. Krajnc, Slavko. Razumijevanje nekih misnih dijelova u svjetlu Peirceove teorije znakova. *Diacovensia*, 2014, god. 22, br. 2, str. 143-162.
3. Krajnc, Slavko. Liturgy and Tillich's theory of symbols. *Bogoslovni vestnik*, 2014, letn. 74, št. 2, str. 311-325.
4. Krajnc, Slavko. *Osnove gregorijanskega petja*. Ptuj: Samostan sv. Viktorina. 1996. 60 str.
5. Krajnc, Slavko. Zvoki tihote pri maši. *Pastoralni pogovori* 36, št. 12 (2007): 539-541.
6. Krajnc, Slavko. Čemu ljudska pesem pri maši, ko sodeluje pevski zbor?. *Pastoralni pogovori* 32, št. 2 (2003): 40-42.
7. Krajnc, Slavko. Ali naj se vrnemo h gregorijanskemu petju?. *Pastoralni pogovori* 32, št. 7 (2003): 178-179.
8. Krajnc, Slavko. Petje pri Slomškovi beatifikaciji. *Cerkveni glasb.* 93, št. 1-3 (2000): 36-37.
9. Krajnc, Slavko. Vloga psalma in služba psalmista v bogoslužju. V: *Sodelavci pri bogoslužju*. Liturgična knjižnica, 1. Ljubljana: Družina, 2003. Str. 38-45.

